

AVTAL2017

Yrkanden Maskinföraravtalet

Maskinentreprenörerna

—

Seko – Service och kommunikationsfacket

Flexiblare kollektivavtal
- ett framtidskrav

Avtalsrörelsen 2017

Maskinföraravtalet

Maskinentreprenörerna - SEKO

Bygg- och installationssektorns sju arbetsgivareorganisationer har följande gemensamma utgångspunkter inför Avtal 17

En orolig omvärld

Avtalsrörelsen 2017 sker i en värld med många oros signaler. Vi vet idag väldigt lite hur Sverige kommer att påverkas av den geopolitiska utvecklingen, de protektionistiska strömningarna och en fortsatt osäker global konjunktur som ännu inte återhämtat sig från finanskrisen. Klart är dock att oroshärdarna skapar osäkerhet för den inhemska ekonomin och riskerar att få snabb effekt på efterfrågan för svenska exporterande företags produkter och tjänster. Konjunkturinstitutet skriver i en prognos från hösten 2016 att "allt tyder nu på att det strukturella underskottet ökar både i år och nästa år, vilket avlägsnar finanspolitiken från överskotts målet". Sveriges relativa konkurrenskraft är därmed hotad.

Behovet av stärkt internationell konkurrenskraft

Sedan den globala finanskrisen 2008 har den svenska tillväxten drivits upp av hög offentlig konsumtion och låga räntor. En stor del av industrins konkurrenskraft hålls därtill uppe av att kronan är tillfälligt svag. Därför har svensk ekonomi hittills stått sig relativt bra. Men nu reser sig allt större frågetecken kring vår framtida konkurrenskraft.

I takt med att allt fler företag i fler länder kommer ikapp oss kunskapsmässigt spelar kostnaderna att driva företag i Sverige allt större roll för vår konkurrenskraft. Dessvärre ökar inte Sveriges produktivitet som tidigare, men vi har likväl bland de högsta lönekostnaderna i Europa. Faktum är att varje år de senaste fem åren har löneökningarna varit ungefär en halv procent högre än i våra konkurrentländer. Fortsätter det så, utan att produktiviteten förbättras, riskerar det att över tid slå ut företag och jobb.

Att Sverige i denna oroliga tid har en minoritetsregering med fortsatta svårigheter att genomföra breda politiska lösningar i Sveriges riksdag försvårar situationen ytterligare. I avtalsrörelsen 2017 har parterna därför ett stort ansvar att komma överens om löneavtal för starkare internationell konkurrenskraft och fler jobb.

En bygg- och installationssektor med hårdnande konkurrens och få nya jobb

Enligt Boverket behövs mer än 700 000 bostäder byggas till 2025 för att möta behoven. För att nå målet krävs att det byggs närmare 90 000 bostäder under de kommande fyra åren. Men förra året påbörjades 65 000 nya bostäder och 2017 spås en något svagare efterfrågan på ägda bostäder att dämpa bostadsbyggandet. Däremot kommer det att vara fortsatt hög aktivitet inom installationsidan respektive väg- och järnvägsbyggandet, bland annat som en följd av att regeringen budgeterat för en anslagsökning på 25 procent 2017.

Den breda uppgången för bygg- och installationssektorn gör att många företag har fulla orderböcker, men samtidigt vittnar många om en allt hårdare konkurrens av internationella och specialiserade aktörer. Ett exempel på det är att de medelstora företagen över tid har ökat sin omsättning mer än de största företagen. Därtill tar utländska företag allt fler marknadsandelar i en allt snabbare takt. Det gör att den starka konjunkturen sker utan någon motsvarande tillväxt för våra medlemsföretag. Här har arbetsmarknadens parter ett gemensamt ansvar att se till att vi har kollektivavtal som skapar förutsättningar att konkurrera.

Ett kollektivavtal som skapar en sund konkurrens på en ny svensk marknad inom bygg- och installationssektorn

Dagens kollektivavtal har i de flesta fall sina rötter i en tid då branschen verkade på en relativt sluten svensk marknad. Ska bygg- och installationssektorn i Sverige fortsätta att vara konkurrenskraftig krävs att arbetsmarknadens parter anpassar kollektivavtalen så att de kan möta den omvärld som redan har förändrats och framöver kommer att förändras än mer.

Vi vill trygga jobben.

Våra kollektivavtal måste stödja medlemsföretagens behov av att vara konkurrenskraftiga gentemot den allt hårdare konkurrensen. Utan konkurrenskraftiga företag försvinner investeringar, arbetstillfällen och grunden för Sveriges välstånd och den svenska modellen. Sverige behöver lönenivåer och flexibilitet som tryggar jobben. Att allt fler är anställda i specialiserade företag innebär att parterna behöver ta ansvar för att kollektivavtalen anpassas för det.

Vi vill skapa än mer ordning och reda.

Att skapa en sund konkurrens i bygg- och installationssektorn är en viktig uppgift för arbetsmarknadens parter. Stoppar vi inte de oseriösa företagen

är det skadligt för hela branschen. Vi har tagit många steg i rätt riktning, men det räcker inte. Arbetsmarknadens parter borde ha en gemensam målsättning – att stärka kollektivavtalens ställning. Tillsammans måste vi göra kollektivavtalen så attraktiva att förstahandsvalet för nya, ofta mindre arbetsgivare, är att ansluta sig.

Vi behöver fler medarbetare i bygg- och installationssektorn.

Idag råder det brist på yrkesarbetare, projektledare och ingenjörer. Idag har flertalet av våra medlemsföretag svårt att hitta personal. För att möta branschens kompetensförsörjning är det viktigt att vi attraherar fler. En del handlar om att skapa fler ingångar och ge fler möjlighet till jobb. En annan del är att fortsätta jobba för säkrare arbetsplatser. Svensk bygg- och installationssektor vill ha och behöver större mångfald. En tredje viktig förändring handlar om att öka flexibiliteten, i våra kollektivavtalsregler, kring att anställa.

Vi står upp för kollektivavtalen

Bygg- och installationssektorns arbetsgivare och fackförbund har tillsammans en viktig och ansvarsfull uppgift. Vi måste gemensamt se till att vända utvecklingen så att fler företag väljer att omfattas av kollektivavtalen. Fler måste se fördelarna med att organisera sig i arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer. Detta är grundläggande förutsättningar för den svenska modellen och parternas fortsatta inflytande ska finnas kvar inom våra olika verksamhetsområden. Tillsammans kan vi utveckla branschen och trygga jobben i bygg- och installationssektorns medlemsföretag.

Övergripande förhandlingsmål för bygg- och installationssektorn i avtalsrörelsen 2017:

Samverkansavtal

Vi vill fullfölja det arbete som inletts i bygg- och installationssektorn som syftar till att skapa ett förhandlings-/samverkansavtal som omfattar samtliga arbetsgivare och samtliga fackföreningar. Det är vår övertygelse att ett sådant avtal kan utgöra en grund för en mer framåsyftande sektor och mer konstruktiva avtalsförhandlingar.

Ordning och reda. Relationen mellan kollektivavtalsbundna och oorganiserade företag samt mellan medlemmar och ickemedlemmar i fackföreningar

Ett allt större antal företag och medarbetare omfattas inte av våra kollektivavtal. Vi måste söka en konstruktiv dialog kring lösningar som gör att fler ser kollektivavtalen och de rättigheter och skyldigheter som dessa medför som konkurrenskraftiga både för medarbetare och för företag. Vi måste även söka samverka för att motverka att oseriösa företag verkar i bygg- och installationssektorn

Kompetensförsörjning. Integration av nyanlända, ökad mångfald, ökad möjlighet att ta hand om personer långt ifrån arbetsmarknaden och att öka andelen kvinnor

Det är ett gemensamt intresse att fler väljer att arbeta i bygg- och installationssektorn. Vi måste skapa fler ingångar och öka våra attityd- och informationsåtgärder för att få fler att välja bygg- och installationssektorn.

Långsiktig hållbar lönebildningsprocess för bygg- och installationssektorn

Allt fler medlemsföretag i våra branscher har behov av att regelverken förändras så att medarbetare och företag på ett förutsägbart och tydligt sätt kan hantera lönebildningen. Detta skapar möjlighet både för medlemsföretaget och dess medarbetare att utvecklas i nya riktningar och behålla sin konkurrenskraft.

Reseregler i kollektivavtalen anpassade till skattelagstiftningen för bygg- och installationssektorn

Våra medlemsföretag vill verka för att få resebestämmelserna att vara hållbara och anpassade till den skattelagstiftning och de principer som gäller för tjänsteresor. Det måste bli mer ordning och reda och det är nödvändigt för respekten till kollektivavtalen samt grundläggande för medlemsföretagens egen konkurrenskraft.

Maskinentreprenörernas yrkanden för Maskinföraravtalet

1. Lön

1.1

Avtalets grundlön ska vara beräkningsgrund för lön som beräknas med fördelningstal.

2. Arbetstid

2.1

Ordinarie arbetstidsförläggning ska beräknas som 40 timmar per vecka i snitt på en fyraveckorsperiod. Arbetstiden ska kunna förläggas mellan 05.00-19.00 eller efter enskild överenskommelse med medarbetaren eller representant för arbetslaget mellan 05.00-24.00 måndag till söndag.

2.2

Avtalet ska, i berörda paragrafer, i konsekvens med yrkande 2.1 justeras så att det tydligt framgår att med övertid avses sådan arbetstid som överstiger avtalat arbetstidsmått per vecka.

Avtalet ska, i berörda paragrafer justeras så att det tydligt framgår att Ob-ersättning enligt avtal ej utgår om enskild överenskommelse om arbetstidens förläggning utanför ramen 05.00-19.00 träffats på medarbetarens initiativ. Exempelvis då medarbetaren önskar överenskomma om annan arbetstidsförläggning pga. personliga skäl.

2.3

Diskussioner ska upptas om inlösen av arbetstidsförkortningen enligt § 11.3 i syfte att frigöra mer produktiv tid.

2.4

Säsongsvariationer i företagets verksamhet och behovet av periodvis ökat arbetstidsuttag ställer krav på parterna att diskutera arbetstidsmodeller som kan möta detta behov. Arbetstidsbanker och regler för årsarbetstid etc. kan vara exempel på lämpliga avtalslösningar. Målet ska vara ömsesidigt gynnsamma regler som möjliggör tillsvidareanställningar med variation i arbetstid och ledighetsperioder med ökade möjligheter till kostnadseffektivt uttag av produktionstid när behov finns.

3. Resor och traktamente

Avtalets regler om traktamente vid övernattnig justeras så att det tydligt framgår att om arbetsgivaren i samråd med medarbetaren erbjudit godtagbart boende, så utgår inget natraktamente. I konsekvens med ovanstående yrkande stryks formuleringen; ”... om denne godtar erbjudandet” i avtalets § 10.2 st. 3.

Vad som anses vara godtagbart boende ska diskuteras och eventuellt tillföras avtalet.

4. Ej iakttagen uppsägningstid från arbetstagaren

Avtalets § 2.20 justeras till följande lydelse;

”... ska till arbetsgivare utge skadestånd för den skada och olägenhet som därigenom vållas med ett belopp motsvarande utgående lön för den del av uppsägningstiden som inte iakttagits.

Arbetsgivaren har rätt till kvittning av fordran enligt ovan vilket ska ske med iakttagande av kvittningslagen”.

Ovanstående reglering gäller således med iakttagande av gällande föreskrifter om bestämmande av hur stor del av lönefordran som enligt 4 § första stycket lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt skall vara skyddad mot arbetsgivares kvittning.

Bakgrunden till yrkandet är ett ökande antal fall hos medlemsföretagen där arbetstagaren på dagen lämnat anställningen. Föreslagen reglering förtydligar förfarandet för båda parter när uppsägningstiden ej iakttagits av arbetstagaren och skadeståndsgrund föreligger.

5. Ordningsregler

Regler ska tillföras avtalet som möjliggör för arbetsgivaren att kvitta bötes- och sanktionsavgifter som ålagts arbetsgivaren på grund av medarbetarens upprepade och bevisade misskötsamhet och ohörsamhet mot lämnade instruktioner eller gällande lagstiftning.

6. In- & utlåning/in-& uthyrning

6.1

Avtalets § 16.1.4 justeras till 6 månader (med konsekvensändring i § 16.2.2).

Bakgrunden till föreslagen förändring är medlemsföretagens krav på att kunna hantera säsongsvariationer i arbetskraftsbehovet.

7. Arbetsplatsanmälan

Avtalets § 18.7 om skyldighet att anmäla ny arbetsplats utmönstras ur avtalet.

8. Yrkesintroduktionsanställning

Parterna ska teckna central överenskommelse om yrkesintroduktionsavtal.

Yrkandena kan under förhandlingarna komma att preciseras och kompletteras.

För Maskinentreprenörerna

med

delegation för Maskinföraravtalet

Mathias Fors
Förhandlingschef

Mottaget den /
